

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko – Neretvanska Županija
OPĆINA PROZOR – RAMA
Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije**

Općina Prozor-Rama, Kralja Tomislava bb, tel/fax: ++ 387 36 771 912, 771 342,
e-mail: razvoj@prozor-rama.org , www.prozor-rama.org

**IZVJEŠĆE O RADU
Službe za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije
za period 01.01. - 31.12. 2023. godine**

Prozor-Rama, veljača 2024. godine

UVOD

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije utemeljena je Odlukom o osnivanju općinskih službi za upravu općine Prozor – Rama („Sl. glasnik općine Prozor – Rama“ broj: 03/08) i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi u Općini Prozor – Rama.

Služba je u ovom izvještajnom razdoblju obavljala poslove iz djelokruga svog rada, a posebno: pripremala prijedloge odluke i druga akta iz oblasti gospodarstva koje su u ovlasti Općine, surađivala sa drugim općinskim službama, pripremala informacije, izvješća, obrazloženja za Općinsko vijeće, pratila i analizirala stanje u gospodarstvu te stanje zaposlenosti, predlagala poticajne mjere, izrađivala analize i izvješća, davala informacije i stručne pomoći potencijalnim ulagačima, te u tom smislu pripremala prijedloge akata koje donose jedinice lokalne samouprave, vodila potrebne evidencije, izdavala uvjerenja, potvrde, rješenja i sl., surađivala s određenim strukovnim udrugama u gospodarstvu, poljoprivredi, vodila korespondenciju po zahtjevima i dopisima s viših razina vlasti za određenim podacima i informacijama iz oblasti Službe u cijelosti, surađivali sa domaćim i međunarodnim organizacijama u aktivnostima od značaja za gospodarstvo.

Poslovi unutar Službe odvijali su se kroz dva Odsjeka:

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

- Razvojni projekti, Program poticaja za pošljavanje
- Poslovi iz oblasti turizma
- Poslovi iz oblasti vodoprivrede, okoliša i šumarstva
- Redovne aktivnosti – Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima, izrada izvješća-informacija
- Poslovi upravnog rješavanja
- Poslovi iz oblasti poduzetništva i obrta,
- Poslovi iz oblasti poljoprivrede, veterinarstva, zemljišta i statistike

II. Odsjek za financije

- Redovne aktivnosti odsjeka iz oblasti financija i računovodstva

III. Ostale aktivnosti Službe, sudjelovanje u pripremanju materijala za sjednice općinskog vijeća Prozor-Rama

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

U ovom izvještajnom razdoblju Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam zaprimio je 1344 zahtjeva-predmeta, koji se odnose na izvršenje zakona i drugih propisa, upravnog postupka iz oblasti poduzetništva, trgovine, ugostiteljstva, obrta, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, lova, ribolova, turizma i zaštiti okoliša. Djelokrug rada se odnosio i na obavljanje plansko-analitičke, statističke poslove, praćenje i ostvarivanje suradnje sa županijskim i federalnim tijelima, međunarodnim fondovima u pravcu apliciranja projekata za razvoj gospodarstva.

1. RAZVOJNI PROJEKTI, PROGRAM POTICAJA ZA ZAPOSŁJAVANJE

1.1. Program poticaja za zapošljavanje u općini Prozor-Rama za 2023.

Tijekom 2023. godine Služba je pratila dva projekta po Programu poticaja za zapošljavanje: Projekt Rama Tex i Projekt GS RAMA:

Za ove aktivnosti sačinjena je i Općinskom vijeću Prozor – Rama upućena na razmatranje posebna informacija.

1.2. Partnerski ugovor sa Caritasom Švicarske

Općina Prozor-Rama je među sedam općina koja je potpisala partnerski ugovor sa Caritasom Švicarske. Ugovor se odnosi na partnerstvo u okviru projekta "Promocija inkluzivnog razvoja ruralnih područja kroz sistemsku tranziciju u Bosni i Hercegovini – RAST" i definiše principe i suradnju na inkluzivnom razvoju ruralnih područja kroz sistemske promjene.

Ovaj trogodišnji projekt RAST, čija je ukupna vrijednost 2 milijuna švicarskih franaka, Caritas Švicarske realizira s Udruženjem za poduzetništvo "LiNK" iz Mostara, uz sudjelovanje Agencije za lokalni razvoj općine Prozor - Rama.

Projekti obuhvaćaju integraciju osoba sa poteškoćama u razvoju na tržište rada, uspostava osnovne poslovne infrastrukture, implementaciju ekološki prihvatljivog oblika turizma, valorizaciju arheoloških lokaliteta i uspostavljanje kontrole pružanja turističkih usluga.

1.3. Projekt ReLOaD2

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2) je nastavak inicijative podržane od strane Evropske unije - Projekt jačanja lokalne demokratije i proširenog Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu. Ovaj projekt financira Europska unija (EU) a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

U 2023. godini nastavljene su aktivnosti na projektu koji se provodi od 2021. godine. 15.2.2023. je održana javna rasprava o ReLOaD2 projektu na kojoj su učesnici upoznati sa aktivnostima koje će se provesti u okviru projekta. Dana 21.2.2023. je objavljen Javni poziv organizacijama civilnog društva/nevladinim organizacijama za predaju projekata. Otvoreni dan je održan 22.2.2023. u prostorijama Općine. Za zainteresirane predstavnike organizacija civilnog društva organiziran je trening za upravljanje projektnim ciklusom (PCM) kojeg je vodio Zlatko Sarić. 20.4.2023. je obavljena evaluacija primljenih projektnih prijedloga. Od ukupno 5 primljenih projektnih prijedloga, komisija za evaluaciju je izabrala 3. Izabrani su projekti sljedećih organizacija: Veslački klub "Rama", Crveni križ i Udruga građana djece sa posebnim potrebama "Djeca nade". Te organizacije su ukupno dobile 56.977,00 KM. Pored navedenih projekata imali smo i projekt namijenjen isključivo mladima „MAK-mladi aktivni u kulturi“ ukupne vrijednosti 11.280,00 KM. Svi projekti su uspješno realizirani do kraja 2023. godine.

1.4. Javni poziv za podnošenje prijave za sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

Općina Prozor-Rama je aplicirala na javni poziv Vlade Federacije Bosne i Hercegovine sa projektom "Izgradnja tržnice u Prozoru/II faza". Ovaj projekt predstavlja značajan korak u unapređenju poljoprivrede u općini. Projekt izgradnje i opremanja Gradske tržnice/faza II predviđa dovršetak započetog projekta i njegovo puštanje u funkciju s ciljem povećanja ekonomske konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača, obrta - tradicijskih zanata. U fazi I završeni su zemljani radovi, betonski i armirano-betonski radovi, zidarski te krovopokrivački radovi a u fazi II će se završiti preostali poslovi (izrada fasade, ugradnja instalacija, uređenje

unutrašnjih zidova, stolarski radovi i opremanje pijace) Ukupna vrijednost radova u fazi II procijenjena je na 1.339.309,89 KM

Projekt je odobren za financiranje od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu 300.000,00 KM

1.5. EU pomoć energetske siromašnim domaćinstvima

Općina Prozor-Rama zajedno sa ostalim gradovima i općinama u FBiH jedan je od potpisnika sporazuma koje je sa lokalnim zajednicama potpisalo federalno ministarstvo rada i socijalne politike koji se odnosi na realizaciju programa EU pomoći domaćinstvima u Federaciji BiH s ciljem prevazilaženja krize izazvane poskupljenima energenata.

Općina Prozor-Rama je uspješno zaprimila 1109 prijava od potencijalnih 1652, što čini 67% od očekivanog odziva. Detaljnije analize pokazuju da se 158 kućanstava prijavilo u kategoriju 1, koja obuhvaća osobe koje nemaju stalne izvore prihoda. Za kategoriju 2, koja uključuje kućanstava u kojem žive djeca koja su ostvarila pravo na dječji dodatak, prijavilo se 274 domaćinstava. Značajan odziv zabilježen je i za kategoriju 3, kućanstva u kojima su najviše dva člana korisnici prava na minimalnu mirovinu gdje su se prijavila ukupno 694. kućanstava. Za kategoriju 4, koja obuhvaća kućanstva u kojima su tijekom prethodne kalendarske godine jedno ili više maloljetne djece, uslijed smrti ili nepoznatog identiteta drugog roditelja, živjeli sa samo jednim roditeljem, zaprimili smo 11 prijava.

Pravo na pomoć je ostvarilo 726 kućanstva. Na temelju konačnog spiska Vlada FBiH je donijela odluku o pojedinačnim iznosima po kućanstvu i ukupnim sredstvima koja će se doznačiti općinama i gradovima. Općina Prozor-Rama je zaprimila 326.727,89 KM, nakon čega je Općina izvršila isplate prema krajnjim korisnicima.

Općina je imala aktivnu ulogu u realizaciji programa. Pomagali smo kućanstava da popune prijavne obrasce i prikupe potrebnu dokumentaciju, nakon toga sve prijave smo unijeli u program koji je namjenski kreiran za ovu svrhu. Nakon objave preliminarnih rezultata kućanstva čije su prijave odbijene su imale pravo na žalbu, i ovaj put smo pomogli da se napišu žalbe i iste poslali ministarstvu. Nakon pregledanih žalbi ministarstvo je Općini doznačilo sredstva koja smo mi prosljedili korisnicima pomoći. Na kraju smo ministarstvu poslali izvještajni obrazac o realizaciji odluke o utvrđivanju visine jednokratne novčane pomoći energetske siromašnim kućanstvima i raspoređivanju sredstava jedinicama lokalne samouprave zajedno sa dokazima da su sredstva uplaćena krajnjim korisnicima.

2. PROJEKTI IZ OBLASTI TURIZMA

2.1. *Aplicirani projekti Ministarstvu trgovine turizma i zaštite okoliša HNŽ:*

- Postavljanje turističke signalizacije na području općine Prozor-Rama
- Uređenje putova za razvoja ruralnoga turizma po obodu Ramskog jezera
- Izgradnja platoa za vidikovac Ramsko jezero
- Uređenje putova za razvoj ruralnog turizma po obodu Ramskog jezera (I faza)
- Šesnaesti sajam poljoprivrede, prehrane i turizma „Dani šljive“ Prozor-Rama 2023

- XI tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“

Od navedenih projekata prihvaćeni su ;

-Izgradnja platoa za vidikovac Ramsko jezero

Projekt koji je općina Prozor-Rama aplicirala prema Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K. Opći cilj projekta je poticaj i doprinos ne samo lokalnom nego i širem razvoju turizma, izgradnjom platoa za vidikovac Ramsko jezero u Prozor-Rami, te jačanje promocije.

Specifični cilj projekta je izgradnjom platoa za vidikovac Ramsko jezero unaprijedit će se turistička ponuda i prepoznatljivost turističkih sadržaja ovog područja, te promocija turističkih potencijala ovog područja.

Ciljane grupe su; lokalno stanovništvo i šire, turisti, izletnici, biciklisti i druge skupine.

Glavne aktivnosti:

- uraditi projekt platoa za vidikovac
- izgradnja platoa za vidikovca
- smjestiti postojeće objekte
- medijski predstaviti projekt

Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u prosincu 2023.god. potpisala Ugovor za sufinansiranje projekta Izgradnja platoa za vidikovac Ramsko jezero u iznosu od 77.107,00 KM.

-Šesnaesti sajam poljoprivrede, prehrane i turizma „Dani šljive“ Prozor-Rama

U sklopu izravnog poziva za dodjelu financijske potpore jedinicama lokalne samouprave (manifestacije iz turizma), utvrđenih izmjenama i dopunama proračuna HNŽ/K za 2023.godinu aplicirali Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K projektni prijedlog/manifestaciju - Šesnaesti Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma "Dani šljive" Prozor-Rama 2023.Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u prosincu 2022.god. potpisala Ugovor za sufinansiranje projekta/manifestacije 16. Sajam poljoprivrede, prehrane i turizam „Dani šljive 2023.godine“ u iznosu od 8.000,00 KM.

-XI. tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“

U sklopu izravnog poziva za dodjelu financijske potpore jedinicama lokalne samouprave (manifestacije iz turizma), utvrđenih izmjenama i dopunama proračuna HNŽ/K za 2023.godinu aplicirali Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K projektni prijedlog/manifestaciju - XI. Tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“ koja je održana na Ramskom jezeru. Na regati su nastupili natjecatelji iz veslačkoga kluba VK Rama i VK Ustirama iz općine Prozor-Rama, te preko 150 natjecatelja iz Hrvatske, točnije klubovi VK Croatia, VK Zagreb, VK Marina Kaštela, VK Mornar, VK Neretvanski gusar, VK Pag, VK Gusar.

Regata je jedinstvena manifestacija na području F BiH, budući da je VK Rama jedini veslački klub u Federaciji BiH. Po završetku natjecanja upriličeni su dodjela medalja najboljim pojedincima i klubovima. Regata je održana 28.5.2023.godine na Ramskom

jezeru. Natjecanja su trajala jedan dan nakon čega je uslijedila dodjela medalja i pehara. Glavni sponzori i pokrovitelji regate i ove godine su bili Općina Prozor-Rama i Federalno ministarstvo kulture i sporta.

Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u prosincu 2023.god. potpisala Ugovor za sufinansiranje projekta/manifestacije XI. tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“ u iznosu od 12.800,00 KM.

2.2. *Aplicirani projektni prijedlozi Turističkoj zajednici HNŽ:*

- Arheološka istraživanja i zaštita arheoloških nalazišta Gradac, Prozor-Rama
- Organiziranje turističke promocije kroz sajam poljoprivrede, prehrane i turizma „Dani šljive“ Prozora-Rama 2023.godine i druge sajmove. Nisu prihvaćeni projekti.

2.3. *Općina Prozora-Rama aplicirala projektni prijedlog Ministarstvu poljoprivredne, šumarstava i vodoprivredne HNK:*

- Organizacija Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „Danu Šljive“, odobreno 7.000,00 KM

3. POSLOVI IZ OBLASTI VODOPRIVREDE, OKOLIŠA I ŠUMARSTVA

3.1. Vodoprivreda

Tijekom 2023. godine vršene su slijedeće aktivnosti po pitanju vodoprivrede;

-Općina Prozor-Rama je od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH, zaprimila Pravilnik o načinu i rokovima za obračunavanje i plaćanje, i kontroli izmirivanja obveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada, (siječanj 2023.), a u svezi davanja određenih komentara, sugestija i mišljenja o istom.

-Općina Prozor-Rama je od strane Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar, zaprimila obavijest o Odluci o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje Jadranskog mora u F BiH (2022-2027).

-Općina Prozor-Rama je od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Mostar, zaprimila obavijest da je Vlada HNŽ-a, Odlukom o usvajanju Program utroška sredstava utvrđenih proračunom HNŽ-a za 2023.god. sa pozicije „Namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2023.godinu, kojima Vlada sudjeluje u sufinansiranju određenih projekata po općinama tako i općini Prozor-Rama, po projektu: „Kanalizacijski kolektori i rekonstrukcija vodovodne mreže ulica: Vitomira Lukića, Zagrebačka i Ćire Truhelke, od strane ovog Ministarstva planira se sufinansiranje u iznosu od 150.000,00KM.

3.2. Okoliš

Aplicirano na Javni poziv jedinicama lokalne samouprave –općina Prozor-Rama;

-Općina Prozor-Rama aplicirala projektni prijedlog **Fondu za zaštitu okoliša HNŽ:**

- Sanacija i uklanjanje divljih deponija u općini Prozor-Rama (II faza)
- Uspostava zaštite izvorišta vode za piće vrelo Krupić, općina Prozor-Rama
- Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u općini Prozor-Rama.

Nisu prihvaćeni projekti.

3.3. Koncesije

-Općina Prozor-Rama je od Ministarstva gospodarstva HNŽ-a dana 10.02.2023.g., kao informaciju, zaprimila primjerak ugovora o dodijeljenoj koncesiji gospodarskom društvu

„Etno selo Menjik“ d.o.o. Prozor-Rama za obavljanje elektroprivredne djelatnosti, izgradnji foto naponske elektrane „Menjik 3“.

-Općina Prozor-Rama je na traženje Ministarstva polj. šum. i vodoprivrede HNŽ-a dostavila podatke o implementaciji ugovora o koncesijama za 2022.g. pod br.04/1-21-567/23 od 09.03.2023.godine.

-Općina Prozor-Rama je na traženje Ministarstva polj. šum. i vodoprivrede HNŽ-a dostavila informaciju i obrazloženje, o tijeku aktivnosti oko dodjele koncesije i zahtjvu mještana za uključivanje u postupak za 2022.g. pod br.04/1-27-6197/23 od 17.03.2023.godine.

-Služba za razvoj, poduzetništvo obrt i financije na traženje Službe za opću upravu i društvene djelatnosti, je dostavila podatke u svezi dodjele koncesije o korištenju vodotoka rijeke Volujak, a sve po zahtjevu udruženja AARHUS Centar u BiH br.04-27-1472/23 od 23.05.2023.godine.

-Općina Prozor-Rama je na traženje federalnog Ministarstva okoliša i turizma dostavila odgovor/očitovanje u svezi izdavanja Studije utjecaja na okoliš za izgradnju MHE Volujak pod br.04-1-19-947/23 od 04.04./2023.godine

-Općina Prozor-Rama (koncesor) je na zahtjev (koncesionara) „Eko Rika“ d.o.o.Široki Brijeg, a koji se odnosi na traženje produženja ugovornih rokova, izrada projektne dokumentacije, izgradnje i ispitivanja i probnog rada iz članka 11. ugovora o korištenju vodotoka rijeke Rika, broj: 01-33-1446/07 od 18.04.2007.g. i Aneks br.1.2.3.4. i 5. koji prestaju sa danom 6.siječnja 2024., odgovorila dopisom broj, 01/1-27-2088/23 od 5.1.2024.god. na način da zbog ne postupanja koncesionara „Eko Rika“ d.o.o.Široki Brijeg po Aneksu br.5. predmetnog ugovora, nemamo valjanog razloga za produženje roka izgradnje mini hidroelektrane „Pojatine“ odnosno za produženje ugovora o koncesiji.

-U ovom izvještajnom razdoblju Mještani sela Duge izjavili su žalbu na Odluku o dodjeli koncesije za korištenje vodotoka rijeke Dušćica putem samoinicijativne ponude za izgradnju mini hidroelektrane snage manje od 5 MW za proizvodnju električne energije društvu ECCO ENERGI d.o.o. Mostar, broj:02-33-787/06-2 od 27.02.2007.godine. U tijeku je postupak po žalbi mještana sela Duge na Rješenje Načelnika općine Prozor-Rama, kojim je odbijen zahtjev mještana za obnovu postupka koji je okončan donošenjem Odluke o dodjeli koncesije kod drugostupanjskog tijela Ministarstva poljoprivrede, šumarstava i vodoprivrede HNŽ/K Mostar.

3.4. Poslovi iz šumarstva i zaštiti šuma

Zakonodavni okvir oblasti šumarstva se regulira Zakona o šumama Federacije BiH i Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja. Presudom Ustavnog suda u studenom 2009. godine prestao se primjenjivati Zakon o šumama. Vlada Federacije BiH je do kraja 2009. godine, kao prijelazno rješenje, donijela Uredbu o šumama koja se primjenjivala do 2011. godine, ali se Presudom Ustavnog suda prestala primjenjivati od prosinca 2011. godine.

Navedenom presudom Parlamentu F BiH naloženo je da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude („Službene novine Federacije BiH broj: 36/09) navedeni zakon usuglasi sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, a što Parlament Federacije BiH do danas nije učinio. Od tada do danas ova oblast je zakonski neuređena.

Na osnovu zakonskih odredbi u svim županijama, osim u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, osnovana su ŠGD, koja su u administrativnim granicama županije i u potpunosti preuzela gospodarenje državnim šumama. Iako je Skupština Hercegovačko – neretvanske

županije 21.06.2005. godine osnovala Šumsko gospodarsko društvo „Šume Hercegovačko – Neretvanske“ d.o.o. Mostar, što je bilo u skladu sa Zakonom i Uredbom o šumama, ali ovo društvo nije u potpunosti stavljeno u funkciju, zbog nepostojanja zakona. Zaštitu šuma provodi Uprava za šume, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ. Uprava za šumarstvo operativne poslove vrši putem područnih jedinica – odjela za čuvanje.

I pored toga navedena poduzeća u Hercegovačko-neretvanskoj-županiji, iako nemaju Ugovor o gospodarenju šumama, niti Suglasnost na Plan gospodarenja od županijskog i federalnog resornog ministarstva cijelo vrijeme neometano vrše sječu šuma.

Poduzete mjere na zaštiti šuma od strane općine Prozor-Rama

U 2023. godini Općina Prozor- Rama je zaprimala obavijest o planovima gospodarenja šumama od „Šumarstva Srednje Neretvanske“ d.d. Mostar i JP „Šume Hercegovačko neretvanske“ d.o.o. Mostar. Općina Prozor-Rama nije dala niti jednu suglasnost na predmetni Plan gospodarenja šumama, jer nema ovlasti odobravanja planova gospodarenja šumama. Podnositelji su bili upozoreni da je bilo kakva sječa nelegalna i nezakonita te obavještene sve nadležne institucije za poduzimanje mjera.

Općina Prozor – Rama odmah je uputila prijavu planirane nelegalne sječe na sve adrese koje imaju bilo kakvu nadležnost. Općina Prozor-Rama se već duži period suočava s nelegalnom i nekontroliranom sječom kvalitetnog tehničkog drveta, imajući na umu problematiku nekontrolirane sječe, alarmirane su nadležne institucije, točnije, informacija o nelegalnim radnjama je upućena na više adresa. Međutim, zahtjevi o rješavanju ove problematike nisu doveli do stvarne akcije na zaustavljanju nelegalne sječe.

Dopisi za poduzimanje aktivnosti za zaustavljanje ne zakonite sječe šume u općini Prozor-Rama u 2023 godini;

- dana 07.03.2023.god. dopis pravobraniteljstvu BiH za namjeru sječe šume u vlasništvu države BiH od Javnog poduzeća “Šume Hercegovačko neretvanske Mostar“;
- dana 23.03.2023.god. dopis Vijeću Ministara BiH zbog nelegalne sječe šume u vlasništvu države BiH;
- dana 12.04.2023.god. dopis Federalnoj upravi za inspekcijske poslove o snimanju geodeta na lokalitetu Proslapska planina;
- dana 20.04.2023.god.dopis policijskoj postaji Prozor-Rama o sječi šume na lokalitetu Sajina –Pale;
- dana 26.04.2023.god. dopis policijskoj postaji Prozor-Rama o sječi šume na lokalitetu Osojnica-Proslap;
- -dana 05.05.2023.god.dopis Pravobraniteljstvu BiH o poduzimanju mjera u oblasti zaštite šuma od nedozvoljene sječe;
- dana 05.05.2023.god.dopis Vladi hercegovačko-neretvanske županije Mostar i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ Mostar građanske inicijative za donošenje Zakona o šumama;
- dana 08.05.2023. dopis Policijskoj postaji Prozor-Rama o sječi šume na lokalitetu Vran-Kedžara;

- dana 23.05.2023.god dopis Policijskoj postaji Prozor-Rama o sječi šume na lokalitetu Makljen-Žlib;
- dana 04.10.2023.god. dopis Šumarskom fakultetu u Sarajevu za poduzimanje aktivnosti na zaustavljanju nezakonite sječe šume u općini Prozor-Rama;
- dana 04.10.2023.god. dopis Pravobraniteljstvu BiH, Vladi Federacije BiH, Ministarstvu unutarnji poslova F BiH, Federalnom Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Sarajevo, Federalno Pravobraniteljstvo, Federalna uprava za inspeksijske poslove-Šumarski inspektorat, Skupština Hercegovačko-Neretvanske županije, Vlada Hercegovačko-Neretvanske županije, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ, Županijsko tužiteljstvo Mostar o nezakonitoj sječi šume na lokalitetu Vran;
- dana 10.10.2023.god. upućen prigovor Tužiteljstvu HNŽ područno tužiteljstvo Konjic, Tužiteljstvu HNŽ, Federalnom tužiteljstvu i Tužiteljstvu BiH zbog odbacivanja istrage protiv JP „Šume hercegovačke-Neretvanske.

4. REDOVNE AKTIVNOSTI ODSJEKA

4.1.Praćenje rada poduzeća u većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama

- U većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama djeluju slijedeća gospodarska društva:
- Javno komunalno poduzeće „Vodograd“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Javno poduzeće „Radio Rama“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Agencija za lokalni razvoj d.o.o. Prozor – Rama,
- Javni prijevoz d.o.o. Prozor – Rama.

Neizravno, preko poduzeća JKP „Vodograd“ d.o.o. Općina Prozor vlasnik je udjela u poduzeću „Komgrad“ d.o.o. Prozor – Rama.

Općinska Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije prati rad ovih poduzeća preko nadzornih odbora i skupština, te kroz izvješća i informacije koje dostavlja i Općinskom vijeću na znanje.

-Ugovori o načinu utroška odobrenih finansijskih sredstava između Općine Prozor-Rama i javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija koje se financiraju iz proračuna;

Potpisani su ugovora o utrošku finansijskih sredstava između Općine Prozor Rama, javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija. Ugovorom su uređena međusobna prava i obaveze ugovornih strana u vezi dodjele sredstava odobrenih proračunom Općine Prozor-Rama za 2023. godinu, a u svrhu provedbe Plana rada korisnika sredstava. Utvrđena su načela financiranja, navedeni su detalji o financiranju, uključujući rokove, odgovornosti, te su ugovor potpisali načelnik Općine i direktori javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija

4.2. Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima

-Po Programu javnih investicija u Federaciji BiH, Ministarstvu gospodarstva HNŽ-a, redovito su dostavljani podatci o realizaciji kapitalnih projekata u formi IP obrazaca za I, II, III i IV kvartal 2023. godine, za projekte :

- a) Vodoopskrba za naselja po obodu Ramskog jezera i sanitacija uže gradske zone,

- b) Izgradnja gradske tržnice Prozor-Rama,
- c) Projektiranje i izgradnja Dječjeg vrtića
- d) Izgradnja poduzetničkih zona Prozor-Rama,

e) Projektiranje i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

-Općina Prozor-Rama je na traženje Ministarstva gospodarstva HNŽ-a dostavila podatke – izvješće o realizaciji Godišnjeg plana provedbe Programa razvitka malog gospodarstva za 2022.g. pod br.04/1- 20-494/23 od 7.3./23.

-Općina Prozor-Rama je od Federalnog ministarstva financija zaprimila Poziv br. 04/1-15-568/23 od 6.3.2023. za kandidiranje projekata u Program javnih investicija F BiH 2024-2026. (IP obrasci), a po istom su blagovremeno dostavljeni (podatci), kandidirani određeni kapitalni projekti.

-Općina Prozor-Rama je u siječnju 2023.g. od Saveza Gradova i Općina zaprimila zahtjev u obliku upitnika za dostavu podataka, Upitnik o provedbi lokalne energetske tranzicije u općinama- gradovima te iste za općinu Prozor-Rama i dostavila.

-Općina Prozor-Rama je na traženje federalnog Ministarstva Okoliša i turizma dostavila očitovanje u svezi davanja primjedbi i sugestija na Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš operatora Elektroprijenos BIH za DV 110 kV Rama/Prozor-Uskoplje/Gornji vakuf .g. pod br.04/1-19-1115/23 od 25.4.2023.g.

-Općina Prozor-Rama je na traženje Ministarstva gospodarstva HNŽ-a, dostavila Godišnji plan poticaja malog gospodarstva za 2023.god. realiziranog u okviru provedbe Programa razvitka malog gospodarstva HNŽ-a, 2021-2024 . god. Broj: 04/1-15-1023/23 od 18.4.2023.godine.

-Općina Prozor-Rama je po zahtjevu Ministarstva financija HNŽ-a dostavila Informaciju o dodijeljenoj državnoj pomoći općine Prozor-Rama, u 2022.godini broj:04/1-11-1328/23 od 9.5.2023.godine.

-Općina Prozor-Rama je na zahtjev-traženje Mreže za izgradnju mira Sarajevo, dostavila informaciju i podatke o usvojenim strateškim dokumentima Općine i programu pružanju subvencija i podrške za energetske tranziciju, energetske efikasnost broj: 04-19-1925/23 od 25.7.2023.godine.

-Sukladno Programu rada Općinskoga vijeća Prozor-Rama, Služba je uradila i dostavila informaciju o stanju gospodarstva i oblasti zapošljavanja u općini Prozor-Rama za 2022.godinu.

-Sukladno Programu rada OV Prozor-Rama, služba je uradila i dostavila Informaciju o stanju i korištenju prirodnih resursa na području općine Prozor-Rama u 2022.godine.

-Općina Prozor-Rama je zaprimila akt od Agencije za privatizaciju HNŽ, Mostar sa zahtjevom za razmatranje i eventualnu dostavu prijedloga projekata iz oblasti javnoprivatnog partnerstva koji se namjeravaju realizirati u narednom periodu.

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije je zaprimila Poziv-Upitnik za provođenje ankete, dokumenta Socioekonomski pokazatelji po gradovima/općinama i Indeks razvijenosti u F BiH, podatci za općinu Prozor-Rama, što je i dostavljeno.

-Općina Prozor-Rama je poslala tražene podatke o uspješno realiziranom projektu PPMG/USAID i Općine Prozor-Rama (u vremenskom razdoblju od 21.10.2019.god., do 21.10.2020.godine) prema Fondaciji za društveno-ekonomski razvoj 787 - F787, nevladine i neprofitne organizacije sa sjedištem u Sarajevu, koja radi na programima poduzetništva, startupova, te podrške mladima i ženama poduzetnicama. Zajedno sa UN Women uredom u BiH na mapiranje programa podrške koji su bili dostupni ženama poduzetnicama na nivou općina/grad/županija od 2020. godine.

4.3. Stručna predavanja – radionice, seminari

- U sklopu 16. Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „DANI ŠLJIVE „, organiziralo je stručno predavanje na temu: „Bolesti voća i zaštita šljive“.

- U sklopu projekta „Ekonomsko osnaživanje socijalno ugroženih osoba i mladih osoba kroz proizvodnju povrća u plastenicima” i Sporazuma zaključenog između Općine Prozor-Rama i humanitarne organizacije „MUSLIM AID ASSOCIATION“ Sarajevo, organizirano je stručno predavanje i obuka na temu; Proizvodnja povrća u zatvorenom prostoru, plastenička proizvodnja.

-Općina Prozor-Rama je sudjelovala na radionici Eko-socijalno poduzetništvo.

Projekt “BC4ESE” je sufinanciran kroz ERASMUS+ program Europske Unije i provodi se od siječnja 2022. do siječnja 2025. godine, a provodi ga konzorcij partnera iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Belgije, Crne Gore, Srbije i Cipra. Partner iz Prozora – Rame je općinska Agencija za lokalni razvoj. Tema projekta je neformalno obrazovanje mladih za eko-socijalno poduzetništvo, a glavne aktivnosti umjerene su na razvoj inovativnih alata i metodologija u području digitalnog obrazovanja mladih te jačanje kapaciteta organizacija koje rade s mladima.

4.4. Monitoring strategije razvoja općine Prozor-Rama 2011.-2022.

Općinsko Vijeće Prozor-Rama svojom je Odlukom o usvajanju Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2011.- 2020. godine, broj:01-06-3750/11 od 21.12.2011. (Službeni glasnik Općine Prozor-Rama broj: 6/11) usvojilo i plan provedbe, praćenja, ocjenjivanja, ažuriranja i pribavljanja sredstava za implementaciju Strategije. Odlukom Općinskog cvijeća važenje programa, projekata i mjera produženo je i za 2022. godinu do usvajanja nove Strategije.

Sustavi praćenja, vrednovanja i izvještavanja su sastavni dijelovi procesa strateškog planiranja, oni osiguravaju transparentnost, mjerenje stupnja ostvarenja postavljenih ciljeva i omogućavaju da se poduzmu odgovarajuće mjere s ciljem eventualnih korekcija tijekom implementacije. Praćenje i kontrolno vrednovanje realizacije programa, projekata i mjera, predviđeno je u godišnjem i trogodišnjem vremenskom okviru, odnosno ažuriranje sektorskih planova i djelomično ažuriranje strategije u trogodišnjem i petogodišnjem vremenskom okviru a finalno vrednovanje nakon pet godina za sektorske planove, a nakon deset godina za cijelu strategiju.

Projekti koji se realiziraju na godišnjoj razini osim što su u skladu sa najvažnijim strateškim općinskim dokumentom - Strategijom razvoja općine Prozor-Rama za razdoblje 2011.-2020./22. godine, usklađeni su i sa drugim sektorskim strateškim dokumentima koji su izrađeni za općinu Prozor-Rama.

Prioritetni projekti za proračunsku godinu utvrđuju se na temelju Programa kapitalnih investicija, prijedloga Mjesnih zajednica, grupa građana i pojedinaca, prijedloga sa javnih rasprava, i temeljem ugovorenih sufinanciranja i financiranja određenih projekata iz drugih izvora (viših razina vlasti, EU-fondova, međunarodnih organizacija i dr...).

Provedba Strategije se odvija:

- putem općinskih službi u okviru nadležnosti,
- putem suradnje kroz projekte Mjesnih zajednica, nevladinih organizacija, udruženja i pojedinaca,
- partnerstvom sa javnim ustanovama, javnim poduzećima i gospodarskim društvima koji sudjeluju u realizaciji projekata.

Na temelju provedene socioekonomske analize, analize razvojnih potencijala, slabosti, mogućnosti i prijetnji s jedne strane i utvrđenih resursa s mogućim budućim razvojnim trendovima s druge strane ne zaobilazno nameću prioritete strateške ciljeve.

Strateški ciljevi:

1. Očuvan okoliš i prostor,
2. Izgrađena infrastruktura,
3. Razvijen i održiv gospodarski sektor,
4. Razvijeni ljudski resursi i povećanje društvenog standarda.

Ostvarivanje strateških ciljeva i razvojne vizije postiže se kroz realizaciju sektorskih planova a sektorski planovi, kroz planove provedbe programa, projekata i konkretnih mjera. Sa ciljem monitoringa realizacije važeće Strategije općine Prozor-Rama za razdoblje 2011. – 2022.god. formirano je Povjerenstvo za praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje Strategije razvoja općine Prozor-Rama koje je izvršilo uvid u realiziranost svakog programa, projekta i mjera predviđenih Strategijom.

4.5. Strategija razvoja općine Prozor-Rama 2022.-2027.

Proces izrade Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2022.-2027. godina, započet je nakon donesene Odluke Općinskog vijeća Prozor-Rama, o pristupanju izradi Strategije razvoja broj; 01-04-202/21, od dana 27.1.2021. godine, Rješenja o imenovanju Općinskog razvojnog tima (ORT-a) za izradu Strategije i na osnovu Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u F BiH („Službene novine F BiH“, broj; 32/17), te Uredbe o izradi strateških dokumenata u F BiH („Službene novine F BiH“, broj; 74/19 i 2/21).

U dosadašnjem procesu izrade Strategije razvoja provedena je prezentacija prednacrtu Strategije razvoja, putem kojeg je osigurano učešće socio-ekonomskih aktera, u svim fazama izrade Strategije, zaprimljeno više prijedloga i sugestija, što je dijelom uvršteno u Nacrt Strategije.

Općina Prozor-Rama u toku provođenja aktivnosti na izradi Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2022.-2027. godina, pozvala je sve zainteresirane strane da uzmu učešće u Javnoj raspravi o Nacrtu strateškog dokumenta, koja je održana dana 20.1.2023. godine. Na javnoj raspravi iznesena su određena mišljenja, prijedlozi, sugestije i komentari te su svi razmotreni i uvršteni za koje je se smatralo da mogu doprinijeti izradi ovog strateškog dokumenta. Strategija razvoja općine Prozor-Rama 2022.- 2027. godine dana 26.4.2023. godine usvojena je na Općinskom vijeću Prozor-Rama. Operativni plan realizacije Strategije razvoja općine Prozor-Rama za 2023. godinu usvojen je dana 30.5.2023. godineM.

Dana 15.12. 2023. godine imenovana je radna grupa za;

- analizu izvršenja Strategije razvoja općine Prozor-Rama za razdoblje 2011-2022. god.
- realizaciju Strategije razvoja općine 2022-2027. godine za razdoblje 2023. godina i
- izradu operativnog plana realizacije za 2024. godinu., na svim analizama se aktivno radi i planira prosljediti na usvajanje početkom 2024. godine

5. POSLOVI UPRAVNOG RJEŠAVANJA

a) Upravno rješavanje

Gospodarsku djelatnost na prostoru Federacije BiH, mogu obavljati fizičke i pravne osobe. Da bi otpočeli sa radom potrebno je izvršiti registriranje djelatnosti.

Registriranje djelatnosti vrši se sukladno važećim Zakonskim propisima, kojim se reguliraju pojedine djelatnosti:

1. Zakon o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine H-NŽ/K", broj: 4/00),
2. Zakon o unutarnjoj trgovini ("Službene novine F BiH", br. 40/10 i 79/17),
3. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Narodne novine HNŽ", br. 12/17),
4. Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 75/21),
5. Zakon o turističkoj djelatnosti HNŽ ("Narodne novine HNŽ", br. 3/11),
6. Zakon o cestovnom prijevozu na području Hercegovačko-neretvanske županije ("Narodne novine H-NŽ/K", broj: 6/13),
7. Zakon o gospodarским društvima ("Službene novine F BiH", br. 81/15 i 75/21),
8. Zakon o registraciji poslovnih subjekata u F BiH ("Službene novine F BiH", br. 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14),
9. Zakon o upravnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 2/98, 48/99 i 61/22),
10. Podzakonski akti doneseni na temelju navedenih Zakona (pravilnici, uredbе, odluke i dr.).

Odobrenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti u općini Prozor-Rama, donosi Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije i to za radnje čije se poslovno sjedište nalazi u poslovnom prostoru na području općine Prozor-Rama, a za obavljanje samostalne djelatnosti (za koju nije potreban poslovni prostor) izdaje se osobi koja ima prebivalište na području naše Općine.

Nadležno općinsko tijelo donijeti će rješenje o osnivanju radnje i obavljanju djelatnosti, odnosno odbijanju zahtjeva za osnivanje radnji, najkasnije u roku od 7 (sedam) dana za obrt i srodnu djelatnost a u roku od 15 (petnaest) dana, za ostale djelatnost, od dana prijema urednog zahtjeva.

Sukladno članku 48. Zakonu o gradnji ("Sl. Novine F BiH", broj: 5/04), kod izdavanja odobrenja za rad ugostiteljskih i trgovinskih radnji potrebno je dostaviti uporabnu dozvolu za poslovni prostor, ukoliko se ne posjeduje uporabna dozvola, donosi se privremeno rješenje-odobrenje za rad, sukladno Odluci općinskoga vijeća Prozor-Rama ("Službeni glasnik općine Prozor-Rama", broj: broj: 4/18, i 4/19, 4/20, 5/21, 4/22 i 5/23).

Obrasci zahtjeva za izdavanje odobrenja, mogu se preuzeti u službenim prostorijama "Centra za usluge građanima-šalter sali " u zgradi općine Prozor-Rama u prizemlju, a isti se mogu naći i na općinskoj web stranici www.prozor-rama.org.

Na obrascima su navedeni prilozi koje stranka treba dostaviti, odnosno priložiti zahtjevu. Podneseni zahtjevi, u Centru za usluge građanima se protokoliraju i dostavljaju obrađivaču predmeta na rješavanje.

U Centru za usluge građanima-šalter sali Općine mogu se uzeti i vodiči odnosno brošure u kojima su osnovne naznake i pregled konkretnih koraka koje je potrebno poduzeti u postupke registriranja trgovačke, ugostiteljske, obrtničke i srodne djelatnosti i radnje.

5.1. Na poslovima stručnog savjetnika za upravno rješavanje u Službi za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije, općine Prozor-Rama, u razdoblju od 01.01.do 31.12.2023.godine urađeno je sljedeće:

-ukupno je bilo **294** predmeta od toga je **155** rješavano uspravnih stvari u upravnom postupku a **139** nisu rješavana u upravnom postupku, od toga su 3 zahtjeva prenesena iz 2022.godine.

 Obrađeno i riješeno je 154 predmeta a jedan je prenesen u 2024.godinu,
 i to: - 144 predmeta su završena u Upravnom postupku po zahtjevu stranke,
 od toga je bilo:

1. 135 uvažanih zahtijeva,
 2. 3 odbijena,
 3. u 5 podnesena zahtijeva je stranka odustala od zahtjeva i
 4. 1 predmet je nepotpun i prenesen u 2023 godinu za obraditi,
- 11 predmeta je završeno u Upravnom postupku po službenoj dužnosti,
 - 139 ukupno obrađenih zahtjeva koji nisu rješavani po Upravnom postupku.

5.2. U niže navedenoj tablici prikazano je stanje rješavanja upravnih stvari u Upravnom postupku u ovom izvještajnom razdoblju

Tablica 1.

Ukupno predmeta	Obustavljeni	Odbijeni	Preneseni u 2024.god.	Obrađeno		Žalba
				Po zahtjevu	Po službenoj dužnosti	
155	5	3	1	144	11	0

U ovom izvještajnom razdoblju nije bilo izjavljenih žalbi na Rješenja.

5.3. U niže navedenim tablicama prikazano je urađeno za razdoblje od 01.01.- 31.12.2023. godine po vrstama djelatnosti, kako slijedi:

Tablica 2. Izvješće o upravnom rješavanju predmeta po vrstama djelatnosti

	TRGOVINA	UGOSTIT ELJSTVO	OBRT I SRODNA DJELATNO ST	Djelatnosti u sklopu gospodarskog društva- Rješenja	PRIJEVOZ ZA VLASTITE POTREBE	UKUPNO
Odobrenje za rad	1	7	27	2	8	45
Nastavak rada	5	12	0	1+2=3	0	20
Produljeno radno vrijeme	0	15	0	0	0	15
Odjava po zahtjevu	1	6	17	0	2	26
Odjava po službenoj dužnosti	4	2	3		2	11
Privremena odjava	0	0	4	0	0	4
Izmjena	0	3	6	0	7	16
Obustavljeno/odustali			5			5
Usklađeno sa važ. Zakon.propisima	1	3	0	2	0	6
Proglašeno ništavim			1			1
Odbijeno		3				3
Preneseno u 2024.g.	0	1	0	0	0	1
Zaključak o ispravci	0	0	0	1	0	1
Usluge smještaja	0	1	0	0	0	1

Ukupno	12	53	63	8	19	155
---------------	-----------	----	----	----------	-----------	-----

U ovom izvještajnom razdoblju nastavilo se sa izdavanjem privremenih odobrenja za rad za razdoblje do 31.12.2023.godine, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19, 4/20, 5/21 i 4/22), i po istome je, u 2023.godini, ukupno doneseno 20 (dvadeset) Rješenja. Od toga je bilo 17 (sedamnaest) odobrenja za nastavak rada za fizičke osobe, 3 (tri) odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u sklopu gospodarskoga društva.

Ista će se nastaviti donositi i u 2024.god, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19, 4/20, 5/21, 4/22 i 5/23).

5.4. Izvješće o izdanim uvjerenjima, obavijestima i drugom:

5.4.1. - 116 je izdanih uvjerenja o obavljanju i neobavljanju djelatnosti,

- 5 obavijesti o početku obavljanje djelatnosti poslije privremene odjave,
- 4 je dostavljenih izjava i obavijesti o početku obavljanja djelatnosti za pravne osobe,

- 9 je bilo odgovara na dopise, zahtjeve i sličnog,
- 3 Odluke o radnom vremenu u ugostiteljskim objektima za vrijeme blagdana i u ljetnom razdoblju,
- 1 očitovanje na tužbu,
- 1 upit je upućen zahtjev za vršenje inspekcijeskog nadzora Sektoru upravne inspekcije MPUiLS HNŽ/K Mostar,

Ukupno **139** obrađenih zahtjeva koji nisu rješavani po Upravnom postupku.

Svi zahtjevi su zaprimljeni, obrađeni i proslijeđeni na Zakonom propisane adrese, uneseni u odgovarajuće registre, te izvršene odjave i promjene u Registru izdati odobrenja za obavljanje djelatnosti koji se vodi u općini Prozor-Rama.

5.4.2. Sa danom 31.12.2023.godine, odobrenje - rješenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti posjeduju, ukupno **191** fizičkih osoba u osnovnom, dopunskom i dodatnom zanimanju, (2019-184, 2020- 184, 2021-199 i 2022-187) i to za:

1. **21** trgovinskih radnji, (2018.-30, 2019-28, 2020.-25, 2021-27 i 2022.-23),
2. **33** ugostiteljske radnje, (2018.-32, 2019-33, 2020.-33, 2021-35 I 2022.-33),
3. **137** obrta i srodnih djelatnost, od toga:
 - (88) u osnovnom zanimanju (od toga su 38 poljoprivrednih djelatnosti), (2018.-83, 2019-89, 2020.-91, 2021-93 i 2022.-85),
 - (47) dopunske djelatnosti (obrt i srodne djelatnosti), (2018.-29, 2019-31, 2020.-33, 2021-41 i 2022.-44)
 - (2) dodatne djelatnosti (obrt i srodna djelatnost), (2018.-2, 2019-3, 2020.-2, 2021-3 i 2022.-2),
 - **100** pravnih osoba (različite djelatnosti i za više vrsta djelatnosti u jednoj pravnoj osobi), (2018.-94, 2019-95, 2020.-95, 2021-98 u 2022-99), i
 - **94** osoba, posjeduje rješenja za obavljanje prijevoza stvari za vlastite potrebe u poljoprivredi i drugim djelatnostima (2018.-83, 2019-89, 2020.-94, 2021-96 i 2022.-100).

Od 137 registriranog obrta, u 26 su vlasnice žene a 111 je muških vlasnika.

Od 33 registrirane ugostiteljske radnje, 14 je vlasnica žena i 19 je muškaraca.
 Od 21 registrirane trgovinske radnje 7 je vlasnica žena i 14 muškaraca.

Sve ukupno registriranih 191 djelatnosti, 47 su vlasnice žene a u 144 muškarci, što je 24,6 % žena i 75,4 % muškaraca.

5.5. U niže navedenoj tablici prikazane su vrste registriranih obrta i srodnih djelatnosti sa danom 31.12.2023.godine;

Tablica: 3.

	Vrsta	Osnovno zanimanje	Dopunsko zanimanje	Dodatno zanimanje	Tradicijski stari obrt		UKUPNO
					osnovno	dopunsko	
1	Frizerski saloni	1	1		12		14
2	Prozvodnja ostale vanjske odjeće				2		2
3	Kemijska čistiona		1				1
4	Staklorezačka radnja	1					1
5	Zidarsko-fasaderska djelatnost	7					7
6	Internet klub		1	1			2
7	Autolimarska radnja	1					1
8	Djelatnost čišćenja				1		1
9	Računovodstveno programiranje	2	2				4
10	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena				2		2
11	Pekarske radnje	2					2
12	Završni građevinski radovi	2					2
13	Automehaničarska radnja	2	1				3
14	Obrt za zastupanje u osiguranju	1					1
15	Poljoprivredne djelatnost	38	8				46
16	Uvođenje istalacija		1				1
17	Autoprijevozničke djelatnosti	1					1
18	Uslužne djelatnosti u svezi sa kopnenim prijevozom		2				2
19	Taksi služba	3					3
20	Djelatnost auto škola	1					1
21	Foto video		1				1
22	Elektroinstalacijski radovi	2	2				4
23	Optika		1				1
24	Urarsko-zlatarsko-filigranska			1			1

25	Proizvodnja el.energije(Solarne elektrane)	1	25				26
26	Proizvodnja ostalih tekstilnih proizvoda				1		1
27	Pržionica kave		1				1
28	Površinska obrada i presvlačenje				2		2
29	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje				1		1
30	Proizvodnja ostalog namještaja				1		1
31	Proizvodnja sokova od voća i povrća				1		1
UKUPNO		65	47	2	23	0	137
Sveukupno sa uključenim tradicijskim obrtima		65	47	2	23		137

U 2011.god. imali smo (15) odjava po službenoj dužnosti, u 2012.god.(33) odjave, u 2013.god. (86), u 2014. god. (63), u 2015.godini (24) odjave, u 2016.god. (13), u 2017.god. (40) odjava, u 2018.god. (9) odjava, u 2019.godini (17), u 2020.godini (2) odjave, u 2021.god. (3), u 2022. 3(tri) u 2023. 11 odjava po službenoj dužnosti, što je ukupno od 2011. do 31.12.2023.godine, (319) odjava po službenoj dužnosti.

5.6. Osim gore navedenih poslova radila sam na poslovima ažuriranja popisa gospodarskih djelatnost, surađivala sa nadležnim županijskih i federalnim ministarstvima, obrtničkom komorom HNŽ/K i drugima institucijama i određenim Povjerenstvima imenovanim od strane Načelnika Općine, kao i drugim poslovima po nalogu nadređenih.

b) Ovjera cjenika i normativa, utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji :

Zaprimljeno 23 zahtjeva za ovjeru cjenika od čega;

- 17 cjenika ugostiteljskih usluga,
- 2 cjenika obrtničkih djelatnosti,
- Izvršena ovjera 5 normativa ugostiteljskih usluga,
- Zaprimljeno 12 zahtjeva za utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji, svi su pozitivno riješeni.

c) Dostava mišljenja, sugestija na nacрте zakona i pod zakonskih akata, sudjelovanje na javnim raspravama

U ovom izvještajnom periodu nadležna služba je aktivno sudjelovala pri izradi određenih zakona u postupcima kod viših razina vlasti, te je davala svoja mišljenja, prijedloge i sugestije, sve sa ciljem izrade boljih i potpunijih zakona i uključivanje općina kao faktor odlučivanja.

- Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku, HNŽ
- Zakon o jakim alkoholnim pićima, F BiH

6. POSLOVI IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE, VETERINARSTVA, ZEMLJIŠTA I STATISTIKE

6.1. Rad Sektora poljoprivrede se odvijao kroz slijedeće aktivnosti:

- Pružanje savjetodavnih usluga i organizacija stručnih predavanja
- Izrada informacija; stanju poljoprivrede, lova i ribolova
- Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka,
- Izrada i provedba Programa općinskog poticaja i Javnog poziva
- Provedba nalogu o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.
- Vođenje evidencije poljoprivrednog zemljišta
- Provedba Pravilnika o upisu u RPG i RK i Registra pčelara i pčelinjaka
- Snimanje i analiza stanja u oblasti proizvodnje prijedlog mjera poticaja

6.2. Informativna sesija o podršci poljoprivrednoj proizvodnji, EU4AGRI

Informativna sesija povodom otvorenog javnog poziva za mjeru podrške investicijama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u sklopu projekta EU4AGRI održana je dana, 10. listopada 2023. godine, u Prozoru.

Obrtnicima/samostalnim poduzetnicima, zadrugama i poduzećima su na raspolaganju dva milijuna maraka, a sredstva podrške po jednoj prijavi mogu iznositi od 20 tisuća KM do maksimalno 200 tisuća KM (bez PDV-a). Podnosioci prijave podnose projektni prijedlog, dok je za investicije veće od 80 tisuća potrebno napraviti kompletan poslovni plan.” S područja općine Prozor-Rama najviše je aplikacija došlo vezano za ljekovito bilje i gljive. To su firme koje se bave otkupom i preradom. Također, prijave koje su se odnosile na proizvodnju mesa, u sistemu krava-tele. To su bile prijave koje su najbolje prolazile, ali je bilo i prijava za proizvodnju mlijeka, voća i povrća.

Prihvatljivi projekti po javnom pozivu odnose se isključivo na poljoprivredni sektor, kao što je proizvodnja mlijeka, mesa, uzgoj žitarica i uljarica, uzgoj voća, uključujući vinogradarstvo i masline, uzgoj povrća, proizvodnja sadnog materijala (sadnice voća, presadnice povrća i sjemenski krumpir), proizvodnja jaja, uzgoj ribe, uzgoj začinskog bilja, ljekobilja, gljiva, kao i proizvodnja meda.

6.3. Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023. godinu

U ovom izvještajnom periodu postupalo se sukladno Programu Vlade Federacije o utrošku proračunskih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju na području Federacije BiH, koja će se utrošiti kao potpora, poticaj za poljoprivredne proizvođače koji ispunjavaju propisane uvjete za animalnu i biljnu proizvodnju po Pravilniku za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije Općine Prozor -Rama obavještavala je sve proizvođače da se prijave i podnesu zahtjev sa potrebitom propisanom dokumentacijom te im pružila stručnu potporu i savjet kako bi ostvarili novčanu potporu-poticaj, nakon čega je nadležna komisija resornog Županijskog ministarstva i općine obilazila biljne i animalne proizvođače i utvrđivali potrebite uvjete kao i pružali dodatne savjete na terenu.

Pružena je puna potpora našim poljoprivrednim proizvođačima, udrugama, poljoprivrednim zadrugama u pogledu savjeta, stručnih mišljenja te upoznavanju o zakonskim uvjetima i propisima kao i obrada predmeta, dostava nadležnim institucijama a sve s ciljem potpunog ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj

proizvodnji. Podneseni zahtjevi za ostvarivanje poticaja od strane poljoprivrednih proizvođača, obrađeni od strane Službe i sektora poljoprivrede:

a) Animalna proizvodnja:

Zaprimljeni zahtjevi po vrstama proizvodnje – općina Prozor – Rama 2023. godina:

Tablica 4.

Vrsta proizvodnje		Br. korisnika	Br.grla/br.košnica /litara	Vrijednost KM
Animalna proizvodnja	Uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze)	51 7	4854 1058	169.980,00 69.928,00
	Uzgoj sustav krava-tele	5 3	159 83	104.940,00 39.840,00
	Uzgoj krava prvotelki Rasplodne junice	4	30	19.800,00
	Proizvodnja mlijeka	1 (4 zahtjeva-kvartala)	111 310	45.637,10
Ukupno		71	-	450.125,10

Gore navedeni zahtjevi su obrađivani kroz više faza realizacije:

1. U propisanom roku podnošenje zahtjeva na odgovarajućem obrascu -prijava proizvodnje.
2. Obilazak nadležne komisije i utvrđivanje propisanih uvjeta,
3. Kompletiranje predmeta i dostavljanje nadležnom županijskom ministarstvu na daljnju obradu.

Služba je u ovom razdoblju, skupa sa Savjetodavnom službom nadležnog županijskog ministarstva, obišla sve vlasnike koji su prijavili za ostvarivanje federalnih poticaja. U 2023. godini ostvarivali su se poticaji za dva modela za koji su doneseni i objavljeni pravilnici:

- Po modelu poticaj proizvodnji
- Po modelu ostalih vrsta novčanih potpora u poljoprivredi

6.4. Provedba naputka o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.

Provedba naputka o načinu i uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ broj:03-20-517/3 od 3.4.2023.god., općina Prozor-Rama zaprimila je 184 prijave za izlazak na teren .

Biljna proizvodnja:

Uvidom na terenu od strane ovlaštene komisije, 144 poljoprivredna proizvođača su ispunili propisane uvjete, sačinjen je zapisnik i upućen na daljnju obradu, dok 40 zahtjeva nije ispunjavalo uvjete spomenutog naputka.

- a) Podizanje novih nasada šljiva 54 zahtjeva površine 8,97 ha, iznos 67.725,00 KM
- b) Podizanje novih nasada oraha 2 zahtjeva površine 0,75 ha, iznos 5.625,00 KM
- c) Proizvodnja stari nasadi (šljiva, jabuka, kruška) 49 zahtjeva površine 17.83 ha, iznos 30.311,00 KM
- d) Proizvodnja malina stari nasadi 7 zahtjeva površine 1,95 ha, iznos 3.315,00 KM
- e) Proizvodnja rajčice na otvorenom 2 zahtjeva 0,81 ha, iznos 1.782,00 KM
- f) Proizvodnja crvenog luka 2 zahtjeva površine 0,86 ha, iznos 1.892,00 KM
- g) Proizvodnja bijelog luka 1 zahtjeva površine 0,4 ha, iznos 880,00 KM
- h) Proizvodnja graha na otvorenom 5 zahtjeva 0,97 ha, iznos 2.134,00 KM
- i) Plastenička proizvodnja 4 zahtjev površine 0,33 ha, iznos 1.980,00 KM
- j) Kapitalna/Investicijska ulaganja 9 zahtjeva (Nabavka; traktora 3, motokultivator 5, priključak za traktor 1), ukupna subvencija iznosi 28.086,00 KM

Animalna proizvodnja:

Oprašivači poljoprivrednih kultura-pčelarstvo

Po županijskom napatku o načinu i uvjetima za ostvarivanje potpore u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji za 2023. godinu, klijenti ostvaruju novčanu potporu za minimalno 20 te maksimalno 100 aktivnih pčelinjih društava.

Potpore za ovu vrstu proizvodnje iznosila je 12,00 KM po košnici. Na temelju zaprimljenih zahtjeva utvrđeno je da se kod 55 klijenta nalazi ukupno 2366 košnica. Ukupan iznos isplaćen za ovu vrstu potpore 28.392,00 KM. Utvrđivanje broja košnica i podnošenje zahtjeva je realizirano uz podršku pčelarske udruge „Maslačak“.

Potpore hranidbe u ovčarstvu i kozarstvu

Pravo na novčanu podršku za hranidbu u ovčarstvu i kozarstvu imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu za Uzgoj rasplodne stoke-ovce i koze u 2023 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane potpore i isti dostavilo FMPVŠ.

Udio potpore za hranidbu iznosi 7 KM za uzgoj rasplodne stoke ovce i koze. Po ovom pitanju svi proizvođači su obaviješteni, pripremljeni obrasci- zahtjevi te istima pružena potpora u popunjavanju. Za ovu vrstu potpore apliciralo je 58 korisnika za 5912 grla, sa ukupnim iznosom 41.384,00 KM.

Potpore hranidbe u uzgoju krava prvotelki-rasplodne junice

Pravo na novčanu potporu za hranidbu krava prvotelki-rasplodne junice imaju klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu i da mu je ovo Ministarstvo sačinilo obračun federalne novčane potpore te isti dostavilo FMPVŠ.

Podrška za ovu vrstu potpore iznosi 90 KM po grlu. Podnesena su 4 zahtjeva sa ukupnim brojem grla 30, te je isplaćeno 2.700,00 KM.

Potpore hranidbe u uzgoju goveda u sustavu krava-tele

Pravo na novčanu potporu za hranidbu u uzgoju goveda u sustavu krava-tele imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu za Uzgoj goveda u sustavu krava-tele u 2023 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane potpore i isti dostavilo FMPVŠ. Udio potpore za ovu vrstu proizvodnje iznosio je 90 KM po grlu (max.40 grla po klijentu). Za ovu vrstu potpore apliciralo je 8. proizvođača za 206 grla. Isplaćen ukupan iznos je 18.540,00 KM.

6.5. Provedba Programa poticaja poljoprivrede i ruralnog razvoja, Općine Prozor-Rama

Temeljem Programa utroška sredstava za razvoj poljoprivrede sa kriterijima raspodjele i javnog poziva za prikupljanje zahtjeva za odabir korisnika za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji, na području općine Prozor-Rama 2023. godine je poticano slijedeće:

1. Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka, 1.500,00 KM/ha.
2. Voćarska proizvodnja – podizanje novih nasada šljive, Projekt revitalizacije voćnjaka (sadni materijal, analiza zemlje i savjetodavne usluge)
3. Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.), 500,00 KM/ha
4. Potpora proizvodnji kravljeg mlijeka, 0,10 KM/lit.
5. Potpora uzgoju muznih krava i sustav krava tele, 150,00 KM/grlo
6. Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj, po poslovnom planu i ulaganju
7. Podrška poljoprivrednim udrugama
8. Potpora pojedinačnim projektima poljoprivrednika
9. Ovčarska i kozarska proizvodnja u sustavu federalnog poticaja, 5 KM/ rasplodno grlo

10. Ovčarska i kozarska proizvodnja koji nisu u sustavu federalnog poticaja, 10 KM/ grlo-osnovno stado
11. Obuka i edukacije poljoprivrednih proizvođača
12. Sudjelovanje u projektima fondova i većih razina vlasti
13. Subvencija veterinarskih usluga za analizu zdravstvenog stanja mliječnih krava i grla za tov.

Potpoma biljnoj proizvodnji

Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka

Zaprimljeno 1 zahtjev koji su obrađeni u izvještajnom periodu;

- Ukupan površina nasada bijelog luka za poticaj ; 0,4 ha, ukupno isplaćeno poticaja za ovu proizvodnju; 600,00 KM.

Voćarska proizvodnja

Podizanje novih nasada šljive, jesenska sadnja 2023 -Projekt revitalizacija voćnjaka:

Općina je odobrila 34 zahtjeva poljoprivrednih proizvođača za nabavku sadnica šljive za jesensku sadnju, sa najviše dozvoljene sadnje do 0,2 ha. Podijeljeno je 3005 sadnica a ukupna površina zasađena 6, 01 ha. Od strane Općine financiran je sadni materijal i savjetodavne usluge. Obrada zahtjeva za županijske poticaje će biti u 2024. godini jer sukladno napatku jesenska sadnja pripada za poticaje naredne godine.

Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.)

- Broj zahtjeva koji ispunjavaju uvjete; 33

- Ukupan površina zasijanih žitarica 33,55 ha

- Ukupno za isplatu poticaja; 16. 775,00 KM.

Plastenička proizvodnja;

Na temelju člana 6. Pravilnika o utvrđivanju uvjeta, kriterija i postupaka za ostvarivanje prava na dodjelu plastenika i opreme u projektu „Ekonomsko osnaživanje socijalno ugroženih osoba i mladih osoba kroz proizvodnju povrća u plastenicima” i Sporazuma zaključenog između Općine Prozor-Rama i humanitarne organizacije „MUSLIM AID ASSOCIATION“ Sarajevo, kojim su osigurana sredstva 80% i vlastitog učešća korisnika 20% u cilju osnaživanja socijalno ugroženih osoba i mladih osoba na području općine Prozor-Rama. Raspisan je Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dodjele 20 plastenika od 100 m² sa sadnim/sjemenskim materijalom, sustavom za navodnjavanje i dodatnom opremom. Project sufinanciraju općina Prozor-Rama, 40% (1.260,00 KM po korisniku), nevladina organizacija Muslim Aid Association, 40% (1.260,00 KM po korisniku) i krajnji korisnik sa 20% (630,00 KM) od ukupne cijene plastenika i opreme. Na javni poziv je prijavljeno ukupno 33 korisnika, te sukladno Pravilniku i bodovanju zahtjeva odabrano je 20 proizvođača, realizacija projekta je u tijeku, postavljena je konstrukcija. Ukupna vrijednost projekta sa treningom, monitoringom i evulacijom je 72.260,00 KM

Potpoma animalnoj proizvodnji

Potpoma proizvodnji kravljeg mlijeka

Korisnici sredstava ovog javnog poziva mogu bit fizičke i pravne osobe (OPG, poduzeća i obrti) sa sjedištem u općini Prozor-Rama koji ostvaruju stočarsku proizvodnju kravljeg mlijeka i koji su isporučili otkupljivačima-prerađivačima.

Sredstva za potporu proizvodnji kravljeg mlijeka dodjeljivala su se proizvođačima mlijeka na području općine Prozor-Rama koji su ispunili uvjete za federalni poticaj. Općina Prozor-Rama poticala je ovu vrstu proizvodnje 0,10 KM/l po litru, najviše do 500,00 KM po prijavitelju/ mjesec. Za IV. kvartal 2022. godinu i za I.,II., i III., kvartal 2023. godine, u

izvještajnom periodu obrađeno je 1 korisnik sa 4 zahtjeva. Za ovu vrstu potpore u 2023. godini uplaćeno je 6.000,00 KM (za 111 310 litara mlijeka).

Potpore uzgoju muznih krava i uzgoj sustav krava- tele

Sredstva za potporu uzgoja muznih krava i uzgoj sustav krava tele, dodjeljivala su se svima proizvođačima mlijeka na području općine Prozor –Rama, i koji vrše proizvodnju govedeg mesa u sustavu krava tele u visini od 150,00 KM godišnje po grlu.

Za ovu vrstu potpore služba je zaprimila 187 zahtjeva, nakon terenskog rada, obilaska stočara utvrđeno je da kod podnosilaca zahtjeva nalazi ukupno 554 muzno grlo i grla u sustavu krava tele. Iznos isplaćen za ovu vrstu potpore je 83.100,00 KM

Osnovno stado ovaca iznad 50 i koza iznad 25 grla (poljoprivrednici koji ostvaruju federalni poticaj)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 5 KM po grlu, poljoprivrednim proizvođačima koji ostvaruju Federalni poticaj, a kao dokaz uz zahtjev prilože zapisnik županijske komisije. Zaprimljeno 58 zahtjeva. Ukupan broj rasplodni ovaca i koza 5912 grla. Za ovu vrstu potpore ukupno uplaćeno 29.560,00 KM.

Osnovno stado ovaca ispod 50 i koza ispod 25 grla (poljoprivrednici koji ne ostvaruju federalne poticaje)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 10,00 KM po grlu osnovnog stada na osnovu podnesenog zahtjeva, utvrđenog stanja na terenu i zapisnika službe. Zaprimljeno 46 zahtjeva, ukupan broj ovaca i koza 1249 grla. Za ovu vrstu potpore ukupno uplaćeno 12.490,00 KM.

6.6. Upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata

U registar poljoprivrednih gospodarstava i registar klijenata u 2023. godini, upisano je 42 poljoprivrednih gospodarstava, pa je ukupno u RPG i RK upisano 910 obiteljskih gospodarstava i klijenata do kraja 2023. godine.

Svim poljoprivrednim proizvođačima koji su vršili promjene u RPG i RK pružena je pomoć prilikom popunjavanja obrazaca i dr. a njih je u 2023 godini bilo ukupno 330 koji su redovito prijavili promjene za tekuću godinu.

Na podešeni pismeni zahtjev poljoprivrednih proizvođača izdavane su 50 potvrde o upisu u RPG i RK,. Potvrde su izdavane u različite svrhe i to prijave na javne oglase, dizanje kredita, registraciju teretnih vozila za vlastite potrebe u sklopu poljoprivredne proizvodnje i dr.

U Registra pčelara i pčelinjaka, (otpočeo sa upisom u 2019. godini), ukupno upisano 68 pčelara i pčelinjaka, u 2023. godini upisano 4 pčelara a promjene vršilo 59 pčelara.

Putem obavijesti, kontaktima i telefonski redovito obavještavamo sve poljoprivredne proizvođače koji žele ostvarivat poticaje da su obvezni do 31.3. tekuće godine, izvršiti promjene podataka u RPG RK kao i registar Pčelara u propisanim rokovima.

Pregled u RPG /RK kroz period od zadnjih 7 god.

God.	Upisani u RPG/RK	Promjene	Registar pčelara i pčelinjaka
2017	47	127	-
2018	75	201	-
2019	117	264	44
2020	82	303	10
2021	45	352	7
2022	33	359	3
2023	42	330	4

6.7. Statistički podaci, planiranja i izvješća

Služba je u izvještajnom periodu obradila i prosljedila nadležnim institucijama slijedeća statistička izvješća:

Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ Mostar;

- Plan proljetne sjetve na području općine Prozor-Rama u 2023. godini.
- Podaci o stanju u biljnoj proizvodnji u 2022. godini.
- Izvješće o realizaciji proljetne sjetve u 2023. godini na području općine Prozor-Rama.
- Plan jesenje sjetve na području općine Prozor-Rama u 2023. godini.
- Izvješće o berbi strnih žita i berbi kukuruza za zrno u 2023. godini.
- Informacija o realizaciji jesenje sjetve u 2023. godini na području općine Prozor-Rama.

Federalnom zavodu za statistiku, Služba za statistiku HNŽ, Mostar :

- Izvješće o realizaciji proljetne i jesenje sjetve u 2023. godini na području općine Prozor-Rama
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima ranih usjeva i voća u 2023. godini
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima kasnih usjeva i voća i grožđa u 2023. godini
- Procjena brojnog stanja stoke i stočne proizvodnje za 2022. godinu, procjena se utvrđivala terenskim radom i radom u uredu
- Vrijednost subvencija koje su individualnim proizvođači dobili iz općinskog proračuna
- Općina Prozor-Rama je Federalnom zavodu za statistiku HNŽ/K u svibnju 2023. godine poslala tražene podatke; Statističko izvješće o nastanku otpada (OTP) za 2022. godinu za JLS općinu Prozor-Rama.

6.8. Vođenje evidencije o poljoprivrednom zemljištu i projekti iz zemljišta;

Na temelju članka 128. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09), i članka 44. Zakona o poljoprivrednom zemljištu HNŽ („Narodne novine HNŽ“ broj: 8/13) i Pravilnika o sadržaju i obliku obrazaca i načinu vođenja evidencije o poljoprivrednom zemljištu, ova služba vodila je evidenciju u obliku godišnjeg stanja prema dobivenim podacima iz katastra Općine i CZ, o obradivom i neobradivom poljoprivrednom zemljištu po katastarskim kulturama i klasama, o miniranim površinama te iste dostavljali nadležnom Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ.

Na obrascu br. 6. koji je poslan u Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ postoje podaci o ukupnoj miniranosti šumskog i poljoprivrednog zemljišta i ona iznosi 421 274 m², sa stanjem 31.12.2023. godine. U 2023. godini deminirano je 51997 m² šumskog i poljoprivrednog zemljišta.

7. SAJAM POLJOPRIVREDE, PREHRANE I TURIZMA “DANI ŠLJIVE”

Šesnaesti Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma pod nazivom “DANI ŠLJIVE” održan je 18. i 19. rujna 2023. godine. Cilj je bio okupiti sve relevantne gospodarstvenike iz oblasti poljoprivrede, prehrane i turizma kako bi se pored promocije njihovi proizvoda stvorio ambijent za uspostavu bolje međusobne suradnje, otvaranje mogućnosti unapređenja proizvodnje i prezentiranje trenutačnih mogućnosti gospodarskih perspektiva uz nezaobilaznu suradnju sa znanstvenicima i znanstvenim institucijama. Na sajmu je sudjelovalo stotinjak izlagača. Mnogi poljoprivredni proizvođači sa područja naše Općine su svoje proizvode predstavili preko udruga čiji su članovi, kao i sportski klubovi.

U sklopu manifestacije je organizirana gastro ponuda Rame. Sajam je imao i humanitarni karakter tako da je sav prihod od ulaznica kao i od organizirane tombole namijenjen Crvenom Križu općine Prozor-Rama, a nagrade za tombolu su darivali izlagači i posjetitelji.

Na Sajmu je vršeno ocjenjivanje kvalitete, rakija, likera, te natjecanje u pogađanu jačine ramske šljivovice, dodijeljene su plakete za kvalitetu, plakete za kvalitetu gastro ponude, plakete za kvalitetu predstavljanja turističke ponude Rame i plakete za paletu proizvoda, dodijeljene su zahvalnice za sudjelovanje, uspješnu suradnju i pomoć u realizaciji sajma. Temeljem prijave manifestacija od značaja za našu općinu, financiranje Sajma su pomogli Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ sa 7.000,00 KM Općina Prozor-Rama u sklopu 16. Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „DANI ŠLJIVE „ organizirala je stručno predavanje na temu bolesti voća i zaštita šljive.

8. POMOĆ POLJOPRIVREDNIM UDRUGAMA I PROJEKTIMA

Poznajući značaj udruživanja poljoprivrednih proizvođača u udruge kako bi lakše ostvarili svoj cilj u proizvodnji i plasmanu proizvoda. Općina je pružala svaku pomoć registriranim poljoprivrednim udrugama kroz: financijsku potporu, pomoć pri kandidiranju određenih aplikacijskih programa, stručnu pomoć i povezivanje sa višim institucijama vlasti. Preko Ekološke udruge „EKO PLOD“ vršena je realizacija projekta Revitalizacija voćnjaka šljive i savjetodavnih usluga. Preko ove udruge vrši se praćenje stanja u poljoprivredi na području ove općine, te se daju prijedlozi za određena poboljšanja. Za svoj rad podržano je ribolovno društvo „Ramske vode“ koje im ovlasti zaštite ribljeg fonda u ribolovnim zonama Prozor-Rama.

II. Poslovi Odsjeka za financije, računovodstvo

U području Odsjeka financija obavljali su se poslovi:

- poslovi računovodstvenog evidentiranja, poslovi planiranja prihoda i plasmana financijskih sredstava
- poslovi izrade i praćenja izvršenja proračuna Općine
- izrada analiza, planova i izvješća iz oblasti financija i računovodstva, priprema proračuna i godišnji obračuna,
- pratili ostvarivanje proračuna, pripremali odgovarajuće financijske akte, vodili knjigovodstvene evidencije nekretnina i druge imovine u vlasništvu Općine.
- obavljali poslove naplate komunalne naknade i naknade za korištenje građevinskog zemljišta, te obavljali druge upravne, stručne i druge poslove vezane za financijsko-materijalno poslovanje Općine .
- vršili obračune plaća i naknada za djelatnike Općine, općinske vijećnike, po projektima prekogranične suradnje.

U sklopu priprema za izradu proračunskih dokumenata Odsjek je blagovremeno proveo potrebne aktivnosti oko utvrđivanja i predlaganja proračuna za 2023. godinu. Odsjek je po ovim poslovima redovito davao izvješća nadležnim institucijama, FIP-u, Ministarstvu financija HNŽ/K, Federalnom Ministarstvu financija, Statistici.

- uspostava sustava Jedinственог регистра o isplatama gotovinskih naknada fizičkim osobama na koje se ne uplaćuju doprinosi,
- retrogradni unos podatka građana koji su primali naknade u 2019.,2020. i 2021. godini,
- svakodnevna obrada Zahtjeva građana te unos podataka o isplatama naknada u Jedinственог registar sukladno Zakonu,
- komunikacija sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike po pitanju Jedinственог registra.

Tijekom 2023. godine nastavljen je rad Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH na financijskoj reviziji općine Prozor – Rama za 2022. godinu.

Dana 12.9.2023. Općini Prozor – Rama dostavljen je Nacrt Izvješća o financijskoj reviziji Općine Prozor – Rama za 2022. godinu.

Na dostavljeni Nacrt Općina Prozor – Rama je u zakonski ostavljenom roku uputila primjedbe u obliku Komentara na Nacrt Izvješća o financijskoj reviziji Općine Prozor–Rama za 2022. godinu.

Na traženje Općine Prozor – Rama upriličen je i sastanak ovlaštenih osoba iz Općine Prozor – Rama i Ureda za reviziju institucija u FBiH, na kojemu su iznesene i obrazložene primjedbe koje smo imali kroz navedeni komentar.

Konačno Izvješće o financijskoj reviziji Općine Prozor–Rama za 2022. godinu upućeno je Općini Prozor – Rama 28.9.2023. godine.

Izvješće o financijskoj reviziji kao i Izvješće o usklađenosti ocijenjeni su mišljenjem sa rezervom.

Općini Prozor – Rama date su 28 preporuka kojima treba poboljšati svoj rad.

Konačno Izvješće o financijskoj reviziji Općine Prozor–Rama za 2022. godinu upućeno je na razmatranje Općinskom vijeću Prozor – Rama, te je objavljeno na općinskoj web stranici.

III. OSTALE AKTIVNOSTI SLUŽBE

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije sudjelovala je i u drugim aktivnostima, od kojih je tijekom 2023. godine potrebno naglasiti: aktivnosti oko monitoringa Strategije razvoja Općine 2011.-2020./21., pripreme za izradu akcijskog plana Strategije 2021.-2027. za 2022. i za 2023. godinu, te aktivnosti vezane za poboljšanje proračunskih prihoda općine Prozor – Rama.

Služba je aktivno sudjelovala u pribavljanju proračunskih sredstava, posebno iz kategorije neporeznih prihoda.

Služba je izradila ili sudjelovala u izradi 34 odluke, zaključka, informacija, koje su upućene na razmatranje Općinskom vijeću Prozor – Rama.

Pripremila: Služba za razvoja, poduzetništvo, obrt bi financije

Šef Službe
Josip Juričić, dipl.oec.